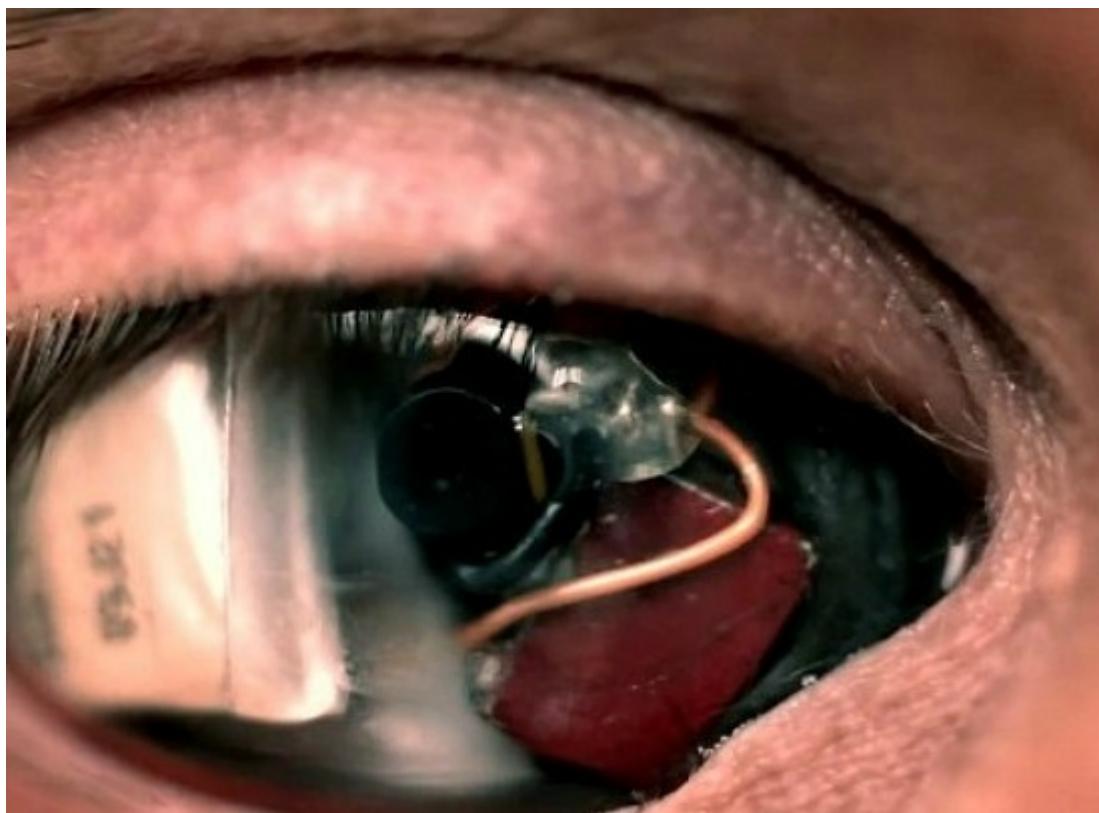

Βλέπει με «βιονικό» μάτι

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Μια πρωτοποριακή κλινική μελέτη, όπου εμφυτεύεται σε τυφλούς ασθενείς τεχνητό μάτι, χαρίζει χαμόγελο κι αυτοπεποίθηση στους πάσχοντες.

Στο νοσοκομείο της Οξφόρδης John Radcliffe, μετά από έξι χρόνια στο απόλυτο σκοτάδι, η 49χρονη Rhian Lewis από το Cardiff ανακτά σταδιακά την όρασή της, χάρη σε εμφύτευση με ένα μικροσκοπικό εμφύτευμα διαστάσεων 3X3 mm (χιλιοστά του μέτρου). Τοποθετήθηκε στο δεξί της μάτι τον περασμένο Ιούνιο και υποκαθιστά τους κατεστραμμένους φωτοϋποδοχείς στον αμφιβληστροειδή χιτώνα του ματιού, που βρίσκεται στο πίσω μέρος του.

Το εμφύτευμα ενώνεται με ένα μικροσκοπικό κομπιούτερ, που έχει τοποθετηθεί κάτω από το δέρμα της 49χρονης γυναίκας, πίσω από το σύστοιχο αυτή της, καθώς και με το οπτικό της νεύρο, το οποίο έχει μείνει ανέπαφο από τη νόσο.

Όταν ήταν 5 ετών, η Rhian Lewis εμφάνισε μελαγχρωστική αμφιβληστροειδοπάθεια. εξαιτίας της οποίας είναι τυφλή από το δεξί μάτι την τελευταία 16ετία και σχεδόν τυφλή από το αριστερό την τελευταία εξαετία.

«Το πρόβλημα με την απουσία όρασης είναι ότι μειώνει την ανεξαρτησία, καθώς

δεν μπορείς να κινηθείς, όπως θα ήθελες» είπε η ασθενής, που, όταν το επιθυμεί, ενεργοποιεί το κομπιούτερ με ένα μαγνητικό πηνίο – το οποίο ακουμπά στο δέρμα της – και αυτό συλλέγει τα μηνύματα του φωτός από το εμφύτευμα και τα στέλνει στο οπτικό νεύρο, για να μεταφερθούν στον εγκέφαλο και να γίνουν αντιληπτά ως εικόνες.

Ο εγκέφαλός της προσαρμόζεται σταδιακά στα οπτικά μηνύματα, που αιφνιδίως δέχεται, έπειτα από τόσα χρόνια αδράνειας, γι' αυτό ανακτά σταδιακά την όρασή της.

«Την πρώτη φορά που πήγα για έλεγχο μετά την εγχείρηση έτρεμα, δεν ήξερα τι να περιμένω. Ακούμπησαν τον μαγνήτη πίσω από το αυτί μου και μου είπαν ότι μπορεί και να μην συμβεί τίποτα – αλλά ξαφνικά, σε δευτερόλεπτα, μία αστραπή εμφανίστηκε σ' αυτό το μάτι, το οποίο δεν είχε δει τίποτα επί 16 χρόνια» λέει με ενθουσιασμό και συγκίνηση.

Καθώς περνούσαν οι μέρες και οι εβδομάδες άρχισε να διακρίνει κουκίδες, μετά χρώματα και, πλέον, κατορθώνει να αντιλαμβάνεται διάφορα σχήματα, ενώ εξασκείται καθημερινά για να βελτιώσει όσο περισσότερο μπορεί, την όραση που έχει ανακτήσει.

«Το γεγονός και μόνο ότι βγαίνω από το σπίτι, στον αληθινό κόσμο, και ξέρω προς τα πού βρίσκονται τα αυτοκίνητα, είναι πάρα πολύ σημαντικό. Και μόνο μέχρι το δέντρο να περπατήσω και να αντιληφθώ ότι έπεσε το σκοτάδι, είναι για μένα σπουδαίο. Τώρα πια, όταν εντοπίζω κάτι, όπως ένα κουτάλι ή ένα πιρούνι στο τραπέζι, νιώθω τρισευτυχισμένη. Είναι πολύ σημαντικό το ότι μπορώ να διακρίνω έστω και το σχήμα ενός αντικειμένου, διότι δεν μπορούσα εδώ και πάρα πολλά χρόνια».

Η μελαγχρωστική αμφιβληστροειδοπάθεια είναι μία κληρονομική ασθένεια, η οποία σταδιακά καταστρέφει τα κύτταρα- υποδοχείς του φωτός (φωτοϋποδοχείς) στο πίσω μέρος του ματιού (τα κύτταρα αυτά λέγονται ραβδία και κωνία). Το πρώτο σύμπτωμά της είναι δυσκολίες στην όραση το βράδυ ή σε ελλιπώς φωτιζόμενους χώρους, με τον ασθενή να μην βλέπει στο σκοτάδι ή να αργεί η όρασή του να προσαρμοστεί στο σκοτάδι. Όμως, καθώς εξελίσσεται, περιορίζεται βαθμιαία η περιφερειακή όραση, ενώ στα προχωρημένα στάδια ο πάσχων βλέπει σαν μέσα από τούνελ.

Από τη Βίκυ Καρατζαφέρη, υπεύθυνη θεμάτων υγείας neadiatrofis.gr